

Հավելված N 12

**ՄԺԾԾ ԺԱՄԱՆԱԿԱՀԱՏՎԱԾՈՒՄ ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
(հարկիրճ շարադրանք)¹**

1. ՈԼՈՐՏԸ

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի գործունեության ոլորտն առնչվում է.

1. ՀՀ Կառավարության 2023 թվականի հոկտեմբերի 26-ի N 1871-Լ որոշմամբ սահմանված կոռուպցիայի կանխարգելման քաղաքականությանը՝ ինստիտուցիոնալ համակարգի ներդրման և կայացման առումով,

2. «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված հայտարարագրման համակարգին, ինչպես նաև

3. «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքով սահմանված Հանձնաժողովի հետևյալ լիազորությունների իրականացմանը՝

- պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց, համայնքների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, Երևան համայնքի վարչական շրջանների ղեկավարների, նրանց տեղակալների պաշտոն զբաղեցնող անձանց կողմից «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված անհամատեղելիության պահանջների և այլ սահմանափակումների, ինչպես նաև պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց (բացառությամբ պատգամավորի, դատավորի, Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի, դատախազի, քննիչի), համայնքների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, Երևան համայնքի վարչական շրջանների ղեկավարների, նրանց տեղակալների պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարքագծի կանոնների խախտումների և իրավիճակային շահերի բախման դեպքերի վերաբերյալ դիմումների քննություն և որոշումների կայացում,

Սույն կետի փակագծերում նախատեսված բացառությունը չի տարածվում քննչական մարմինների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, Գլխավոր դատախազի տեղակալների վրա: Հանձնաժողովը չի քննում քննչական մարմինների ղեկավարների, նրանց տեղակալների կողմից վարքագծի կանոնների խախտման և շահերի բախման դեպքերի վերաբերյալ գործերը, եթե դրանք առնչվում են նրանց՝ որպես քրեական վարույթի հանրային մասնակից հանդես գալու ընթացքում կատարած արարքին: Հանձնաժողովը չի քննում

¹ Ոլորտային քաղաքականության ոլջ համառոտ շարադրանքը չպետք է գերազանցի 6 էջի սահմանները:

Գլխավոր դատախազի տեղակալների կողմից վարքագծի կանոնների խախտման և շահերի բախման դեպքերի վերաբերյալ գործերը, եթե դրանք առնչվում են Սահմանադրության 176-րդ հոդվածով սահմանված լիազորությունների իրականացման ընթացքում կատարած արարքներին:

- հայտարարատու պաշտոնատար անձանց, այդ թվում՝ «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքով նախատեսված՝ կուսակցությունների ղեկավար մարմինների պաշտոնատար անձանց և հայտարարագրերի ռեեստրի վարում, հայտարարագրի ձևանմուշի, հայտարարագրի լրացմանը ներկայացվող պահանջների, հայտարարագրերի ռեեստրի տվյալների ցանկի, հայտարարագրի ներկայացման և հայտարարագրված տվյալներում փոփոխություն կատարելու, հայտարարագրի արխիվացման կարգերի, ինչպես նաև հայտարարագրերի վերլուծության մեթոդաբանության և ռիսկային չափորոշիչների սահմանում,

- հայտարարագրմանն առնչվող խախտումների վերաբերյալ գործերի քննում,

- պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց (բացառությամբ պատգամավորի, դատավորի, Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի, դատախազի, քննիչի), համայնքների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, Երևան համայնքի վարչական շրջանների ղեկավարների, նրանց տեղակալների պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարքագծի կանոնների վերաբերյալ խորհրդատվական բնույթի պարզաբանումներ, ինչպես նաև շահերի բախման իրավիճակի լուծմանն ուղղված քայլեր ձեռնարկելու վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում,

Սույն կետի փակագծերում նախատեսված բացառությունը չի տարածվում քննչական մարմինների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, Գլխավոր դատախազի տեղակալների վրա: Հանձնաժողովը չի ներկայացնում քննչական մարմինների ղեկավարների, նրանց տեղակալների կողմից վարքագծի կանոնների վերաբերյալ խորհրդատվական բնույթի պարզաբանումներ, ինչպես նաև շահերի բախման իրավիճակի լուծմանն ուղղված քայլեր ձեռնարկելու վերաբերյալ առաջարկություններ, եթե դրանք առնչվում են նրանց՝ որպես քրեական վարույթի հանրային մասնակից հանդես գալու ընթացքում կատարած արարքին: Հանձնաժողովը չի ներկայացնում Գլխավոր դատախազի տեղակալների կողմից վարքագծի կանոնների վերաբերյալ խորհրդատվական բնույթի պարզաբանումներ, ինչպես նաև շահերի բախման իրավիճակի լուծմանն ուղղված քայլեր ձեռնարկելու վերաբերյալ առաջարկություններ, եթե դրանք առնչվում են Սահմանադրության 176-րդ հոդվածով սահմանված լիազորությունների իրականացման ընթացքում կատարած արարքներին:

- անհամատեղելիության պահանջների և այլ սահմանափակումների, վարքագծի կանոնների խախտումների, շահերի բախման դեպքերի վիճակագրության վարում,

- Հանրային ծառայողների կողմից նվերների հաշվառման ռեեստրի վարում

- պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններում կոռուպցիոն ռիսկերի կառուցակարգերի ներդրում և կիրառում
- կոռուպցիայի դեմ պայքարին առնչվող ռազմավարությունների և միջոցառումների ծրագրերի (այդ թվում՝ ոլորտային), նախագծերի փորձագիտական վերլուծություն և դրանց վերաբերյալ իրավասու մարմինն առաջարկությունների ներկայացում,
- կոռուպցիայի կանխարգելման ծրագրերի մշակում և դրանց ներկայացում ՀՀ կառավարությանը,
- կոռուպցիայի դեմ պայքարին առնչվող հարցերով կրթական և հանրային իրազեկման բարձրացման ծրագրերի և իրականացնում միջոցառումների մշակում,
- իր մշակած հակակոռուպցիոն ծրագրերի և դրանց իրականացման միջոցառումների ծրագրի (այդ թվում՝ ոլորտային) կատարման վերաբերյալ մոնիտորինգի գեկույցների մշակում, դրանց վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացում իրավասու մարմիններին,
- «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով պետական պաշտոններում նշանակման ենթակա անձանց բարեվարքության ուսումնասիրության իրականացում,
- առաջարկությունների ներկայացնում իրավասու մարմինն կամ պաշտոնատար անձին անհամատեղելիության պահանջների, այլ սահմանափակումների, վարքագծի կանոնների խախտումների, ինչպես նաև շահերի բախման իրավիճակների կանխարգելմանն ու վերացմանն վերաբերյալ (այդ թվում՝ պաշտոն զբաղեցնող անձին պատասխանատվության ենթարկելու վերաբերյալ),
- կուսակցությունների ընթացիկ ֆինանսական գործունեության նկատմամբ վերահսկողության իրականացում, ներառյալ՝ կուսակցությունների տարեկան հաշվետվությունների ներկայացման պահանջների պահպանման և դրանցում առկա տեղեկատվության և տվյալների արժանահավատության և ամբողջականության ստուգում, դրանց առնչվող խախտումների վերաբերյալ գործերի քննում և լուծում, տարեկան հաշվետվությունների աուդիտի կազմակերպում, կուսակցությունների ղեկավար մարմինների պաշտոնատար անձանց հայտարարագրում (համակարգի ներդրում, ռեեստրի վարում, հայտարարագրերի ստուգում և վերլուծություն, դրանց առնչվող խախտումների վերաբերյալ գործերի քննում և լուծում), «Կուսակցությունների մասին» սահմանադրական օրենքով նախատեսված պետական նպատակային ֆինանսավորման միջոցների օգտագործման ստուգում, թեկնածուների, ընտրություններին մասնակցող կուսակցությունների (կուսակցությունների դաշինքների) նախընտրական հիմնադրամներ, քարոզչության հիմնադրամ կատարված նվիրատվությունների և դրանց օգտագործման վերաբերյալ հայտարարագրերի ներկայացման պահանջների պահպանման, դրանցում առկա

տեղեկատվության և տվյալների արժանահավատության ու ամբողջականության ստուգում և այլն,

- հայտարարատու պաշտոնատար անձանց, այդ թվում՝ «Կուսակցությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական օրենքով նախատեսված՝ կուսակցությունների ղեկավար մարմինների պաշտոնատար անձանց և հայտարարագրերի, ինչպես նաև հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձանց և հանրային ծառայողների նվերների հաշվառման ռեեստրների վարումը,

- հայտարարագրերի հրապարակումը, հայտարարագրերի վերլուծության մեթոդաբանության և ռիսկային չափորոշիչների սահմանում,

- հայտարարագրմանը և նվերներ ընդունելու սահմանափակումներին առնչվող խախտումների վերաբերյալ գործերի քննումը և լուծումը,

- էթիկայի հանձնաժողովներին, բարեվարքության հարցերով կազմակերպիչներին անհամատեղելիության պահանջների և այլ սահմանափակումների, ինչպես նաև վարքագծի սկզբունքների և դրանցից բխող վարքագծի տիպային կանոնների վերաբերյալ մասնագիտական խորհրդատվության և մեթոդական աջակցության տրամադրում,

- էթիկայի հանձնաժողովների եզրակացություններ վերանայում,

- կրթական ծրագրերի իրականացման համար ուսումնամեթոդական ուղեցույցների և այլ նյութերի տրամադրում,

- կուսակցությունների ֆինանսական գործունեությանը և կուսակցությունների տարեկան հաշվետվություններին առնչվող խախտումների վերաբերյալ գործերի քննում և լուծում:

2. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԹԻՐԱԽՆԵՐԸ

Միջնաժամկետ հատվածում Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի նպատակն է կոռուպցիայի կանխարգելման և բարեվարքության միասնական համակարգի արդյունավետ կիրառման ապահովումը:

Սույն միջնաժամկետ ծրագրի հիմնական թիրախներն են.

- 1.Օրենսդրական փոփոխությունների իրականացում, կանխարգելման գործող կառուցակարգերի կատարելագործումը,
- 2.Կոռուպցիայի կանխարգելման վերաբերյալ հանրային իրազեկման և կրթական ծրագրերի շարունակական իրականացումը,
- 3.Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի կարողությունների շարունակական զարգացումը,

- 4. Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի գործունեության հաշվետվողականության բարձրացում,
- 5. Բարելավարքության ապահովման և կոռուպցիայի կանխարգելման մեխանիզմների թվայնացում:

Ակնկալվում է նշված թիրախների միջոցով նպաստել միջազգային ոլորտային կազմակերպությունների կողմից (Թրանսփարենսի ինթերնեշնլ կոռուպցիայի ընկալման համաթիվ, Եվրոպայի խորհրդի Կոռուպցիայի դեմ պայքարող պետությունների խմբի (ԳՐԵԿՈ) 5-րդ փուլի գնահատումներ, ինչպես նաև Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության գնահատում) Հայաստանի Հանրապետության հակակոռուպցիոն ոլորտի առնչությամբ տրված ցուցանիշների (գնահատականների) բարձրացմանը:

Սույն ծրագրի իրականացման արդյունքում ակնկալվում է կոռուպցիայի կանխարգելման արդյունավետ մեխանիզմների, այդ թվում՝ բարելավարքության կառուցակարգերի ներդրման միջոցով նպաստել հանրային կառավարման մարմիններում, պետական և համայնքային մասնակցությամբ կազմակերպություններում կոռուպցիայի նվազմանը, ինչպես նաև բարձրացնել կոռուպցիայի նկատմամբ հանրային զգայունակությունը: Այս վերջնարդյունքը բխում է ՄԱԿ-ի «Կայուն զարգացման 2030 օրակարգում» ներառված կայուն զարգացման նպատակների և դրանց գծով սահմանված գլոբալ ցուցանիշներից, մասնավորապես՝ նպատակ 16.5 էապես կրճատել կոռուպցիան և կաշառակերությունը իրենց բոլոր ձևերով:

3. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ ԵՎ ԾԱԽՍԱՅԻՆ ԳԵՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ
--

Ներկայացնել ոլորտային քաղաքականության թիրախների (վերջնական արդյունքների) ապահովման նպատակով ՄԺԾԾ ժամանակահատվածում պետական մարմնի կողմից իրականացվող հիմնական ծրագրերը և միջամտության ուղղությունները, ինչպես նաև հիմնական ծախսային գերակայությունները:

Անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ ծախսային գերակայությունների սահմանումը ենթադրում է, որ ՄԺԾԾ ժամանակահատվածում բնագավառին հատկացվելիք լրացուցիչ միջոցներն առաջին հերթին բաշխվելու են առավել գերակա ուղղությունների միջև:

Ծախսային գերակայությունները սահմանելիս անհրաժեշտ է ներկայացնել ՄԺԾԾ ժամակահատվածի համար ոլորտային ծախսերի գերակա ուղղություններն ըստ գերակայությունների նվազման հաջորդականության, ընդ որում անհրաժեշտ է ներկայացնել առավելագույնը 4-5 գերակա ուղղություններ:

4. ՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ԾԱԽՍԵՐԻ ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆԸ

Ներկայացնել ոլորտային քաղաքականության թիրախների ապահովման նպատակով ՄԺԾԾ ժամանակահատվածում պետական մարմնի կողմից իրականացվող ընդհանուր ծախսերը (հայտերով ներկայացված)՝ բացված ըստ հիմնական ծրագրերի և ուղղությունների: